

Janez Pucelj:

Otroci se pogovarjajo o koledarju.

Gruden — december.

Vi, oblaki, ga rosite
ali zemlja naj ga da,
ve, nebesa, ga pošljite
skor Zveličarja sveta! —

Visoka šola na Majerčkovi peči in okrog nje. Zakaj »pošta« se je preveč shladila in ima počitnice do pusta.

»V adventu smo.«

»V kakšnem adventu?« vpraša Bernadek.

»Advent, to se pravi, da Jezus prihaja, da ga nekako pričakujemo, da se pripravljamo na njegovo rojstvo.«

»Saj! Tako kot so judje težko čakali, da bi prišel Odrešenik na svet,« je poučila Bezlajeva Francka.

»Advent je kot nekakšna stara zaveza.«

»Kakšna stara zaveza?«

»Stara zaveza ali stari zakon, to je čas od stvarjenja sveta do Jezusovega rojstva, ko so ljudje tako težko čakali, da bi prišel na svet Jezus in bi jih odrešil.«

»Gospod so rekli v šoli, da so pogani prav za prav še vsi v adventu in v stari zavezi, ko še nič ne vedo o Jezusu. Pa jim moramo mi, ki smo že zares v novi zavezi, pomagati, da zanje molimo in kaj da-

rujemo za misijone,« je goreče razlagala Čudovanova Lizika.

»Jaz sem zapisan v Dejanje svetega detinstva!«

»In jaz! in jaz; jaz tudi!«

»Zato se moramo pa mi kristjani na božič prav posebno lepo pripraviti, ki poznamo Jezusa,«

»Kako pripraviti?«

»Srce moramo pripraviti, da bo Jezus rad v njem! Greh moramo pomesti iz srca s pokoro. Zato se berejo ob adventnih nedeljah evangeliji o Janezu Krstniku, ki je pridigal ob reki Jordanu, da morajo ljudje pot pripraviti Gospodu: vsaka dolina naj se poviša in vsak hrib naj se poniža!«

»Kako pot pripraviti? Tako kot so lani delali cesto iz Begunj, ko so se ognili Kruščega, da je bolj po ravnem?« je vprašal Cilo začetnik.

»Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha!«

Grahut pa ga je od veselja tako krepko potrepjal po rami, da je začel Cilo nabirati solze.

»To se pravi, da morajo ljudje poravnati krivice in delati pokoro. Janez Krstnik je pridigal: Delajte pokoro, ker se je približalo božje kraljestvo! Tudi je v adventu kvatrni teden, ko je post. Zato je tudi v adventnih nedeljah sveta maša v vijoličastem plašču!«

»Saj res, zakaj je včasih pri maši bel plašč, včasih rdeč, včasih pa kaj vem, kakšen še? Kaj to kaj pomeni?« vpraša Špelica.

»Če imaš ti rdečo ali belo jopo, to nič ne pomeni. Pri maši pa barva pomeni. Ob Jezusovih in Marijinih praznikih in ob godovih svetnikov, ki niso mučenci, je bel plašč: kadar je god kakega mučenca je rdeč; pri pogrebnih mašah je črn: ob nedeljah po bin-koštih pa zelen. Adventne nedelje je vijoličast. Vijoličasta barva pomeni po-

koro. Zato moramo v adventu delati pokoro, zlasti prav lepo opraviti sveto spoved in prejeti sveto obhajilo.«

»Pa Miklavž bo ta teden!« vseka vmes Bernadek, ki že štirinajst dni moli k svetemu Miklavžu, da bi mu prinesel šolsko torbo, táko za na rame, kakor jô ima Koprivčev Mirko.

»Miklavž je dober svetnik,« pohvali Cilo.

»Dober svetnik, ki ni skop!« pohvali Mirko.

»Saj!« povzame Jože. »Ko je bil še mlad, so mu umrli starši, pa je vse, kar so mu zapustili, razdal ubožcem. Živel je v tistem mestu reven mož, ki je imel tri hčere. Rade bi se bile pomožile, pa jih nihče ni hotel, ker so bile revne. Ponoči pa je sveti Miklavž tri noči povrsti vrgel skozi okno v tisto hišo toliko denarja, da je vsaka imela dovolj dote.«

»Odtakrat ima navado, da še zdaj ponoči nosi pridnim otrokom na svoj god.«

»Meni je prinesel lani repo pa šibo zataknjeno vanjo,« se je pobahal Grahut.

»Meni pa poln pehar orehov in jabolk; meni pa šolsko torbo; meni pa jopico; meni pa kapo; meni pa nič!«

»Potem pa je šel sveti Miklavž v Sveto deželo, tja, kjer je Jezus živel. Z ladjo je šel. Pa je sredi jasnega nastal hud vihar na morju. Miklavž pa je molil, pa se je vihar polegel.«

»Jezus je tudi pomiril vihar na morju.«

»Seveda! Pa Jezus ga je sam od sebe: zapovedal je pa je bila velika tihota. Jezus je Bog! Miklavž je pa moral prositi Jezusa, da bi on vihar pomiril. Zato je sv. Miklavž patron mornarjev in splavarjev.«

»Pa najlepši Marijin praznik bo tudi ta mesec! Kateri?«

»Marijino brezmadežno spočetje 8. decembra!« se pohvali Lizika.

»Kaj pa je to, Lizika, Marijino brezmadežno spočetje?«

»To, da je Marija spočela Jezusa, od Svetega Duha!«

»Marija je res spočela Jezusa od Svetega Duha, ampak to ni njeno brezmadežno spočetje, Lizika. Marijino brezmadežno spočetje je to, da Marija ni imela nič izvirnega greha, ker jo je Bog obvaroval.«

Liziki se je pobesil nosek.

»Bog jo je obvaroval zato, ker jo je izbral za svojo mater. Nam je pa pri krstu izbrisal ta izvirni ali podedovani greh,« se je izkazal začetnik Cilo.

»Če bo Jože škof, boš ti papež!« ga pohvali Grahut.

»Znam tudi lepo molitvico v čast Mariji brez madeža spočeti: O Marija brez madeža spočeta, prosi za nas, ki se k tebi zatekamo! Gospod so rekli, naj tako trikrat rečemo vsako jutro precej, ko se zbudimo, in vsak večer, preden zaspimo,« se še nadalje razkazuje Cilo.

»Pa kadar pridejo skušnjave, tudi tako recimo! Hudobec se Marije silno boji. Marija je tista žena, ki je Bog o njej že v raju rekel, da bo hudobcu glavo strla —«

»Kakor gadu, ki ga denemo v precep,« prispori Grahut.

»Zlatorepčev Jurko je pa belouško ubil, pa se je bahal, da je modrasa!«

»Zlatorepec se še slepca ne boji!«

Zlatorepec je zelo sršenasto pogledal Grahuta za to pohvalo.

»V adventu sploh moramo Marijo bolj častiti. Mariji na čast so tudi zornice.«

»Jaz grem vsako jutro k zornicam!«

»In jaz! Al' škriplje!«

»Od nas gremo s plamenico.«

»Vse to je priprava za božič. Božič je izmed treh največjih praznikov.«

»Druga dva največja sta pa velika noč in bin-košti.«

»O božiču se je Jezus rodil. Božič pomeni: mali Bogec.«

»V hlevu se je rodil, pa ne v kakšnem toplem in gorkem, kakor je Starešinčev, ampak v taki jami, ki so vanjo pastirji za silo svoje črede zaganjali.«

»Zato delamo kristjani jaselce o božiču.«

»Jaz imam že mah, tako lep, v Lepovčah sem ga nabral!«

»Prvi je postavil jaselce sv. Frančišek, tisti, ki ima rjavo haljo in Jezusove rane. Tri leta pred smrtjo je šel na božični večer v gozd in je naredil jaselce, prav velike kakor zares. Silno dosti ljudi pa je prišlo z lučmi in plamenicami.

Opolnoči pa je bila tam sveta maša in Frančišek je stregel pri sveti maši in ljudem pridigal o Jezusu, ki je prišel za nas na svet. Tedaj zagleda Frančišek silno lepo dete, kakor da bi spalo. Vzame ga v naročje in dete odpre oči, se nasmehne svetemu Frančišku in ga boža po sršasti bradi in raševnati halji. Dete je bilo Jezus.«

»Pri nas imamo pa drevesce!« se pobaha Mirko.

»Pri vas, ki ste bogati!«

»Drevesce je nemško in gosposko, slovenske in kmetske so jaselce!«

»Najbolje je oboje: spodaj jaselce okrog drevesca, zgoraj nad jaselcami pa drevesce. Božično drevesce pomeni tisti dve posebni drevesi, ki sta rasli v raju: drevo spoznanja dobrega in hudega, od katerega sta jedla Adam in Eva in sta grešila, in pa drevo življenja, ki bi bila jedla od njega Adam in Eva, če ne bi bila grešila, in bi ne bila nikdar umrla. Pravo drevo življenja pa nam je zasadil Jezus, ki je na lesu križa za nas umrl.«

»Na sveti večer pri nas vse pokadimo in poškopimo z žegnano vodo. Jaz nosim lonec z žerjavico pa kadilo vsipljem nanjo, oče pa škropijo.«

»Kaj misliš, da samo pri vas!«

»Jaz sem se bil lani spoteknil pa bi bil kmalu vso žerjavico raztresel.«

»Pri nas molimo potem vse tri rožne vence.«

»In pri nas! Al so dolgi!« je potožil Grahut.

»Potem gremo pa k polnočki.«

»In še potem čez dan k trem svetim mašam. Na sveti dan vsak mašnik lahko trikrat mašuje.«

»Pa vso noč mora goreti luč, da vidita Marija in Jožef kam v Betlehem.«

»Povej no, Jože, kako je bilo takrat, ko sta romala Marija in Jožef v Betlehem! Ti znaš tako lepo pripovedovati!«

»Mar rajši berimo, kakor je zapisano v Zgodbah svetega Pisma!«

»Saj res! Tam je tako lepo opisano in narisano!«

Bernadek vzame iz omare veliko knjigo kakor župnikova mašna knjiga: Mohorjeve Zgodbe svetega Pisma. Jože odpre, bere s povzdignjenim glasom kakor mašnik na prižnici:

Prigodi se pa tiste čase, da izide povelje od cesarja Avgusta, naj se popiše ves svet — — —

In pastirji so bedeli v tisti okolici in stražili ponoči svojo čredo — — —

»Po božiču je pa Štefanji dan. Včasi je bil to zapovedan praznik, zdaj pa ni več. Štefan je dal prvi življenje za Jezusa. S kamenjem so ga posuli.«

In spet bere Jože:

Tiste dni je delal Štefan, poln milosti in moči, čudeže in velika znamenja — — —

»Potlej je pa god svetega Janeza, ki ga je Jezus najrajši imel izmed vseh apostolov, tako da mu je smel na prsih sloneti pri zadnji večerji in da mu je svojo mater izročil.«

»Zato ga je imel tako rad, ker je bil sveti Janez tako nedolžen.«

»Pa tepežni dan, ko smejo otroci starše tepsti,« se razleze Grahutu obraz, pa kot bi trenil, splahne v otožen smehljaj, kakor kadar se bolnik nasmehne: spomnil se je, da je še lani tepežkal mater, letos pa

jih ne bo; mater, ki jih je imel tako rad, čeprav so mu včasih tudi bolj na trdo razčesali lase.

In spet Jože odpre knjigo:

Ko je bil Jezus rojen v Betlehemu v Judeji, v dnevih kralja Heroda, pridejo Modri z Jutrovega — —

»Herod je bil velik falot,« pripomni Grahut.

Ko tedaj Herod vidi, da so ga Modri ukanili, se silno razsrdi in pošlje in pomori vse dečke, kar jih je bilo v Betlehemu. —

»Zadnjega je pa Silvestrov dan, je v cerkvi zahvalna pesem za vse dobrote, ki smo jih med letom prejeli.«

»Potlej je pa konec leta. Potlej je pa gruden truden pa gre spat.« — —

Sveta noč,
blažena noč!
Vse že spi,
je polnoč:

le Devica z Jožefom tam
v hlevcu varuje Dete nam.
Spavaj, Dete, sladko!

Veseli pevci.